

РОЗДІЛ 3. ПРОБЛЕМА УДОСКОНАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ ПРЕДМЕТІВ ПРИРОДНИЧО-МАТЕМАТИЧНОГО ЦИКЛУ

УДК 378.147

DOI 10.5281/zenodo.10214787

Л. В. Кондрашова

ORCID ID 0000-0002-8876-7294

М. М. Кондрашов

ORCID ID 0000-0002-3411-22-09

Природничо-гуманітарний університет у Седльцях

УПРАВЛІННЯ СТРУКТУРУВАННЯМ ЗМІСТУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ У СИСТЕМІ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ОСВІТИ

У статті демонструються можливості управління структуриванням змісту професійної підготовки майбутніх педагогів як важливого ресурсу підвищення рівня їх професіоналізму. Розроблено концепцію управління структуриванням змісту підготовки майбутніх педагогів до професійної діяльності в умовах університетської освіти і теоретично обґрунтовано необхідність: а) оновлення й структуривання її змісту; б) розроблення методичних засобів, що впливають на професійну адаптацію студентів до творчого оволодіння обраною професією; в) створення системи дидактичних засобів, що стимулюють активність і самостійність майбутніх педагогів. Доведено, що реалізація цілей професійної підготовки студентів в системі університетської освіти передбачає нову структуру навчальної інформації, яка об'єднує в собі інформаційно-змістову і процесуальну сторони процесу опанування предметної галузі знань. Її засвоєння передбачає не просте запам'ятовування вивчаємих положень, але й активні дії з застосування вивченого матеріалу для розв'язання практичних завдань.

Встановлено, що управління структуриванням змісту професійної підготовки студентів до педагогічної діяльності зумовлює необхідність внесення змін: оновлення знань, умінь і навичок і на їх основі стимулювання розвитку в майбутніх педагогів професійних якостей, що забезпечують результативність їх дій у професійній сфері діяльності; виділення не тільки основних, стрижневих ідей предметного знання, а й конкретизацію принципів, на яких будується самостійна пізнавальна діяльність студентів; чітка і конкретна побудова системи теоретичного і методичного знання, яку необхідно віддати на лекційне опрацювання; конкретизація видів самостійної діяльності та їх елементів.

Схарактеризовані завдання й управлінські функції викладача в освітньому процесі: планування, постановки мети і завдань, вибору конкретних способів їх досягнення; організації підготовки студентів до успішної професійної діяльності, забезпечення єдності всіх ланок освітнього процесу; управління навчальною роботою студентів, реалізація різних видів контролю навчальних досягнень студентів із послідовною корекцією їхніх дій для досягнення запланованих цілей; зворотного зв'язку, тобто регулювання прийняття рішень студентами; основні напрямки управління: виконавський, когнітивно-пізнавальний й емоційний. Обґрунтовано, що зміст підготовки передбачає процес перетворення студентом самого себе в ресурс педагогічної діяльності, перехід уваги з навчальної інформації на засоби і методи власної мисленнєвої діяльності, перетворення власної особистості в новий суб'єкт професійної праці.

Ключові слова: управління, зміст професійної підготовки, управлінські функції, управлінські дії, управління структуриванням змісту, єдність інформаційно-змістового й процесуального аспектів змісту підготовки; напрямки управління.

Постановка проблеми. Нині потрібна нова освітня стратегія, результатом якої має бути професійно-педагогічне зростання майбутніх фахівців. Підтверджується сучасними вченими, що її основою мають бути нові підходи і принципи структуривання змісту

освіти, де важливе значення набуває управлінська культура майбутніх педагогів, що вможливило ним обирати способи і раціональні прийоми розв'язання педагогічних задач і тактику професійних дій [9, с. 379]. У ході професійної підготовки майбутніх педагогів важливо акцентувати увагу на фундаменталізації теоретичних знань, управлінні структуруванням змісту її й опануванні технології управлінських дій.

Реалізація стратегії – це структурування змісту, організаційної діяльності, методичне і технологічне забезпечення, позиція викладача. Стратегія знаходить втілення у стратегічному плануванні, що визначає характер управління процесом формування професіоналізму як сукупності професійних рис особистості.

Аналіз актуальних досліджень. У сьогоденні актуалізується проблема якості людини, якості її професіоналізму, якості освіти. Якість освіти перетворюється на стратегічну мету, досягнення якої обумовлює розроблення освітніх стандартів, упровадження у практику закладів освіти системи управління якістю освітніми процесами Т. Лукіна відмічає, що якість освіти розглядається як основа конкурентоспроможності держави, а оцінювання досягнутої якості освіти є критерієм сучасного розвитку [12]. Підвищення результативності професійної підготовки пов'язано з процесами не тільки управління навчанням, а й структуруванням змісту її, оновленням форм і методів управління освітніми процесами в закладах освіти.

Аналіз літератури з досліджуваної проблеми свідчить про те, що в системах управління професійної підготовкою майбутніх педагогів недостатньо визначені їх управлінські функції і ступені їхньої готовності до творчої професійної діяльності. У чисельних публікаціях переважає макропедагогічний процес, що не дозволяє конкретизувати у складному ланцюгові забезпечення продуктивності управління професійною підготовкою студентів.

Проблеми підвищення продуктивності освітнім процесом на різних рівнях досліджують науковці: В. Бондар [2], Л. Даниленко [6], Г. Єльнікова [7], О. Ляшенко [14], К. Пасинчук [15], Н. Черняшук [16] та ін. Дослідники розглядають продуктивність управління не тільки як результат діяльності, але як можливості його досягнення у вигляді внутрішнього потенціалу і зовнішніх умов, як процес формування творчої особистості майбутнього фахівця.

Теоретичні основи управління викладені у працях В. Адрущенко [1], Л. Калініної [8], В. Кременя [11], В. Лугового [12] та ін. Управлінський аспект освітньої діяльності досліджували Т. Гребеник [4], М. Гриньова [5], К. Гнезділова [3], Л. Малаканова [5], Г. Сорокіна [5] та ін. Ефективність освітнього процесу вони пов'язують з установленням зворотного зв'язку в системі відносин його учасників. Без установлення зворотного зв'язку в управлінні підготовкою неможливо досягнути результативності в формуванні творчої особистості.

Аналіз робіт різних авторів свідчить про їхнє бажання розглядати педагогічні процеси як різновид управлінської діяльності. Підготовка майбутніх педагогів трактується як управлінський процес, педагогічна керована взаємодія викладача і студентів, що спрямована на набуття об'єктивно необхідних теоретичних знань і практичних умінь, розвиток і саморозвиток професійних і особистісних якостей студентів. Основою підготовки в умовах університету є оволодіння майбутніми педагогами взірцями різних видів професійно-педагогічної діяльності. Ефективність управління професійною підготовкою обумовлюється тим, наскільки ураховується специфіка різних видів педагогічної діяльності, структуруванням її змісту, використанням технологій управління освітнім процесом.

Мета статті – обґрунтувати можливості управління структуруванням змісту професійної підготовки як важливого ресурсу підвищення рівня професіоналізму майбутніх педагогів

Виклад основного матеріалу. Продуктивність професійної підготовки майбутніх педагогів зумовлюється потребою студентів і викладачів у саморозвитку, оновленням змісту підготовки, застосуванням новітніх технологій у освітньому процесі. Для забезпечення продуктивності підготовки студентів до професійної діяльності необхідне: а) оновленні й структурування її змісту; б) розроблення методичних засобів, що впливають на професійну

адаптацію студентів до творчого оволодіння обраною професією; в) створення системи дидактичних засобів, що стимулюють активність і самостійність майбутніх педагогів.

Формування фахівця, здатного до творчої професійної діяльності – обумовлює новий підхід до структурування змісту навчального матеріалу. Практика свідчить про те, що відбір і структурування змісту підготовки до успішної діяльності зводиться до систематизації вузькопредметних знань, умінь і навичок, які мають бути засвоєні майбутніми педагогами. Водночас випадає з поля зору викладача такий важливий аспект підготовки, як формування якостей особистості, без розвитку яких неможливі професійний успіх, успішне навчання учнів, успішна діяльність учителя. Увага викладача має акцентуватися не тільки на засвоєнні об'єму програмного матеріалу, а й які їхні установки на навчальні досягнення, передумови творчої професійної діяльності, рівень позитивної мотивації до навчальної діяльності.

Реалізація цілей професійної підготовки студентів в системі університетської освіти передбачає нову структуру навчальної інформації, яка об'єднує в собі інформаційно-змістову і процесуальну сторони процесу опанування предметної галузі знань. Її засвоєння передбачає не просте запам'ятовування вивчаємих положень, але й активні дії з застосування вивченого матеріалу для розв'язання практичних завдань.

Перевага інформаційно-змістового над процесуальним аспектом змісту підготовки студентів закріплює поверхове, формальне засвоєння предметного знання. Методика постійного репродуктивного заучування все ще має місце в університетській освіті. Методика передбачає мету відтворення інформації (вивчених положень, фактів, способів діяльності в предметному змісті) і веде до зниження, а, й інколи, і до зникнення пізнавального інтересу, втрати інтересу не тільки до процесу підготовки, а й до обраної професії, що ускладнює формування творчої особистості.

Управління професійною підготовкою студентів до педагогічної діяльності зумовлює необхідність внесення змін у її зміст: оновлення знань, умінь і навичок і на їх основі стимулювання розвитку в майбутніх педагогів професійних якостей, що забезпечують результативність їх дій у професійній сфері діяльності; виділення не тільки основних, стрижневих ідей предметного знання, а й конкретизацію принципів, на яких будується самостійна пізнавальна діяльність студентів; чітка і конкретна побудова системи теоретичного і методичного знання, яку необхідно віддати на лекційне опрацювання; конкретизація видів самостійної діяльності та їх елементів.

До основних елементів самостійної діяльності в університетській практиці відносять: а) студент – суб'єкт діяльності; б) предмет його діяльності; в) пізнавальний процес як сукупність дій студентів над предметними знаннями і переведення їх у професійні цінності та особистісні смисли; г) умови дій студентів; д) продукт як наслідок перетворення предметного знання; е) мета як проект професійних досягнень; ж) мотив як внутрішня умова успішної діяльності; з) раніше набутий практичний досвід, знання, уміння, навички і якості особистості як основи результативності дій студентів.

Практико орієнтований характер підготовки студентів до професійної діяльності значно ускладнює завдання й управлінські функції викладача в освітньому процесі. Ці функції активізують дії викладача в їх виконанні: планування, постановки мети і завдань, вибору конкретних способів їх досягнення; організації підготовки студентів до успішної професійної діяльності, забезпечення єдності всіх ланок освітнього процесу; управління навчальною роботою студентів, реалізація різних видів контролю навчальних досягнень студентів із послідовною корекцією їхніх дій для досягнення запланованих цілей; зворотного зв'язку, тобто регулювання прийняття рішень студентами.

Викладач, виконуючи управлінські функції, акцентує увагу на навчанні студентів: плануванні своїх дій, тобто виборі власних мети і завдань, програми і методів їх досягнення, вироблення стратегії індивідуального професійного розвитку; організації, тобто об'єднувати особистісні ресурси для виконання плану і досягнення мети; управлінні власною діяльністю,

тобто здійснювати самоконтроль із послідовною корекцією своїх дій; установленні зворотного зв'язку на основі передачі інформації, що дає змогу приймати рішення.

Зміст професійної підготовки має передбачати формування пізнавальної мотивації, яка є основою навчальної мотивації. Програмний матеріал, що стимулює розвиток пізнавальних здібностей студентів, створює основу для вдосконалення загальнонавчальних умінь, самооцінювання і самоконтролю (основних параметрів продуктивної діяльності).

У структуруванні навчальної інформації важливо враховувати її можливості в самореалізації майбутнього педагога на усіх етапах засвоєння й застосування набутих знань для розв'язання професійних проблем. Майбутній педагог, оволодіваючи програмним матеріалом, набуває необхідний досвід організації практичної діяльності, коли у структуруванні навчальної інформації розв'язуються важливі завдання:

- осмислення студентами професійних цінностей, які мають місце в програмовому матеріалі, їх значущості у професійному зростанні і формуванні професійних якостей особистості сучасного педагога;
- створення у процесі засвоєння необхідного обсягу навчального матеріалу, психологічного комфорту, умов для позитивного самопочуття кожного студента;
- моделювання подієво-рольових ситуацій в освітньому процесу, які розвивають ініціативу, самостійність, зацікавленість, самодіяльність, здатність студентів до творчого самовираження;
- активізація міжособистісного спілкування в різних формах співпраці і співтворчості з метою накопичення досвіду взаємодії, командних дій і прийняття колективних рішень.

Управлінські дії викладача мають бути спрямовані на допомогу студентам застосовувати навчальний матеріал у формуванні позитивної мотивації й відбору стимулів активізації різних видів пізнавальної діяльності в обраній професійній сфері. Структурування змісту навчального матеріалу передбачає його перероблення на основі особистісно-діяльнісного підходу, який орієнтує професійну підготовку на розвиток професійного образу майбутнього педагога й на працю, яка дає змогу кожному студенту самостверджуватися й самореалізовуватися в активній навчальній діяльності професійної спрямованості як майбутньому професіоналу. Завдання викладача вищої школи, який керує освітнім процесом, – створити його продуктивним для кожного студента, щоб він міг упоратися з навчальними проблемами, оптимально застосовувати набуті знання й уміння для їх розв'язання.

Важливо в процесі структурування змісту підготовки майбутніх педагогів до професійної діяльності виходити з того, що професіоналізм як складне особистісне утворення визначається об'єктивними законами розвитку професійного образу особистості й зразком педагогічної діяльності, а не винятково змістом освітньої системи.

Завдання викладача полягає в тому, щоб не тільки вміло організувати освітній процес і керувати ним, але й акцентувати увагу майбутніх педагогів на необхідності оволодіння вміннями організації й управління власними діями. Уміння організувати й керувати власними діями є важливою характеристикою професіоналізму майбутніх педагогів до результативного виконання професійних функцій. У змісті професійної підготовки студентів значне місце відводиться спеціально організованому і керованому процесу формування загально-навчальних умінь. На значимість умінь в практичній підготовці студентів вказував І. Елліот, який стверджував, що «педагогічні вміння – це засоби, той матеріал, який дає змогу йому будувати і реалізувати власну концепцію навчання» [17, с. 34], а організація підготовки вчителя має бути такою, щоб забезпечити умови для розвитку його здатності бути рефлексивним, аналітично мислити, готовим реагувати на унікальні навчальні ситуації в педагогічній діяльності [17, с. 53].

Д. Хартли у змісті підготовки педагога до практичної діяльності надає більше значення різним видам діяльності, долучаючись до яких, він доводить власні педагогічні вміння до високого рівня розвитку. Вчений у змісті підготовки педагога визначає виконавські вміння, оволодіння якими передбачає роботу у трьох напрямках: виконавському, когнітивно-пізнавальному й емоційному [19, с. 139].

У ході управління структуруванням змісту навчальної інформації необхідно забезпечити єдність когнітивних процесів і поведінкової реакції, що слугує основою запоруки досягнення запланованих цілей навчання. Зміст підготовки конкретизується трьома типами завдань: а) коригування, удосконалення раніше набутих студентами знань, умінь і навичок; б) розвиток і зміна професійних установок на підготовку до творчої професійної діяльності; в) адекватне формування Я-Концепції педагога. Розв'язання цих завдань забезпечує єдність змістової і процесуальної сторін підготовки студентів, практичного аспекту з розвитком професійної свідомості, сприйняття себе як теоретика, так і практика.

Управління професійною підготовкою майбутніх педагогів до професійної діяльності більшою мірою залежить від уміння структурувати навчальну інформацію. Викладач, організовуючи освітній процес, має акцентувати увагу на тому, щоб формувати у студентів необхідні вміння й навички самостійного структурування виучуваного матеріалу. Структурування навчального матеріалу відбувається на основі системного і змістово-процесуального підходів та реалізується на принципах одночасності, що пришвидшує темп навчання, застосування методів роботи з різними джерелами інформації, розгляд виучуваного матеріалу під різним кутом зору. У ході підготовки важливо акцентувати увагу майбутніх педагогів на оволодінні способами структурування навчальної інформації, будувати роботу на заняттях з метою оволодіння ними способами: алгоритмізації, змін послідовності викладання різних розділів навчальної теми, введення нової інформації, узагальнення її, перенесення знань до практичних ситуацій.

У ході занять всі зусилля має бути спрямовані на розкриття різних аспектів управлінських дій, їх набуття та закріплення: аналітичного (дії зі структурування знань); цілеспрямованого (дії, що спрямовані на формування професійних цінностей і особистісних смислів, інтересу до навчання); організаційного (дії з формування й реалізації орієнтовної основи пізнавальної і практичної діяльності студентів, дії, що спрямовані на досягнення цілі й розв'язання навчальних завдань); контролюючого (дії з перевірки й оцінювання ефективності пізнавальних дій і результатів); коригувального (дії з регулювання пізнавальних дій із метою забезпечення ефективності навчальної діяльності, досягнення запланованої мети і розв'язання навчальних завдань за умов мінімізації витрат).

Усвідомлення майбутніми педагогами різних аспектів управлінських дій і оволодіння ними у процесі роботи з навчальним матеріалом на заняттях стимулюють набуття ними досвіду управління структуруванням змісту виучуваного матеріалу, який позитивно впливає на якість їхніх професійних знань і умінь.

Водночас майбутні педагоги мають оволодівати управлінськими знаннями, уміннями не тільки у сфері професійно-педагогічної діяльності, а й у плані особистісного розвитку, їхнього професійного росту, перетворенні власного творчого потенціалу в людський капітал. «Важливо розвивати у студентів уміння керувати собою, об'єктивно оцінювати власні можливості й систематично вдосконалювати здібності; формувати в них готовність не лише до управлінської діяльності, а й навчати основам менеджменту і самоменеджменту» [10, с. 380]. Майбутні педагоги повинні мати чітке уявлення про шляхи просування професійної кар'єри, її етапи, способи і можливості подолання труднощів, зовнішні обставини, що перешкоджають їхньому професійному становленню й досягненню професійних цілей. Зміст підготовки передбачає процес перетворення студентом самого себе в ресурс педагогічної діяльності, перехід уваги з навчальної інформації на засоби і методи власної мисленнєвої діяльності, перетворення власної особистості в новий суб'єкт професійної праці.

У ході структурування змісту підготовки необхідно акцентувати увагу на: а) постановці професійних цілей і завдань (цілей особистісного розвитку, творчої індивідуальності, професійного самовираження й самоствердження); б) оволодінні прийомами планування професійної діяльності; в) набутті й закріпленні умінь прийняття рішень і передбачення прогнозованих результатів; г) організації й реалізації запланованого обсягу роботи, досягненні цілей; д) контролі й самоконтролі результатів діяльності, корекції результатів професійної праці; е) проектуванні нових професійних перспектив [10, с. 381].

Взаємодія базової частини навчального матеріалу з інформацією, яка є основою індивідуальної стратегії професійного розвитку майбутніх педагогів, дає змогу реалізувати подвійну мету підготовки до професійної діяльності й забезпечити позитивну динаміку рівня сформованості основ педагогічного професіоналізму. Р. Ноулз відзначав необхідність дидактичної взаємодії у процесі підготовки майбутніх педагогів до професійної діяльності. Діяльність викладача він розглядав як консультативну, відзначаючи, що «Основною турботою консультанта має бути завчасний відбір таких навчальних процедур, які дали б змогу йому долучити студентів до процесу: 1) створення сприятливого емоційного клімату; 2) розроблення механізму спільного планування; 3) діагностики професійних та індивідуально-психологічних особливостей і потреб; 4) формування цілей і завдань, які становлять зміст навчання; 5) планування і реалізація освітньої діяльності; 6) констатація досягнутого рівня засвоєння знань, умінь і аналізу причин успіху чи невдач; 7) повторної діагностики потреб і вибору напрямів подальшої роботи [20, с. 177].

Грамотне управління структуруванням навчальної інформації забезпечує не тільки необхідно засвоєння програмного матеріалу, а й на створення атмосфери емоційної підтримки, можливості висловити власну думку і погляди; обговорювати труднощі, які зустрічаються у хорді навчальної діяльності студентів, оволодіння досвідом творчої педагогічної діяльності.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Управління структуруванням змісту підготовки студентів до професійної діяльності позитивно впливає на: розвиток їхньої самостійності; надання студентам зразка професійно- педагогічної діяльності; контроль їхніх дій; конкретизація вимог до результатів діяльності; усвідомлення оптимальних умов освітньої, а в майбутньому і професійної діяльності; урахування індивідуальних можливостей і здібностей; розвиток здатності планувати власні дії й співвідносити їх із власними здібностями, практичним досвідом; можливість об'єктивно оцінювати власні досягнення, за необхідності коректувати дії й результати.

Перспективним вбачаємо дослідження проблеми управління структуруванням змісту оптимальних міжпредметних програм для різних сфер професійної діяльності, зумовлених специфікою факультету, обраного студентами. Навчальна програма повинна об'єднувати в собі не тільки чітко окреслена коло знань і вмінь, якими має оволодіти кожний студент, а й управлінські дії викладача і студентів, що забезпечить ним набуття досвіду управління навчальної діяльністю. При цьому в процесі визначення змісту предметної навчальної програми важливо розробити методичне забезпечення її змістової частини.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ / REFERENCES

1. Андрущенко, В. (2011). Державно-громадський характер управління освітою. Вища освіта України, 3, 5–8. (Andrushchenko, V. (2011). State-public nature of education management. Higher education of Ukraine, 3, 5–8).
2. Бондар, В. І. (2002). Педагогічна технологія: становлення, термінологія, сутність, структура. Школа першого ступеня: Теорія і практика. Переяслав-Хмельницький: Астон. Вип. 6, сс. 157–163. (Bondar, V. I (2002). Pedagogical technology: establishment, terminology, essence, structure. School of the first degree: Theory and practice. Pereyaslav-Khmelnytskyi: Aston. Vol. 6., pp. 157–163).
3. Гнезділова, К. М. (2018). Знання і технологія їх управління у сучасному університеті. Підготовка фахівців у сфері освіти та освітнього менеджменту: європейський вимір. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. (29-30 березня 2018 р., Черкаси). Черкаси: Видавець Чабаненко Ю. А., сс. 20–21. (Gnezdilova, K. M. (2018). Knowledge and technology of their management in a modern university. Training of specialists in the field of education and educational management: the European dimension. Materials of the International Scientific and Practical Conference. (March 29-30, 2018, Cherkasy). Cherkasy: Publisher Yu.A. Chabanenko, pp. 20–21).
4. Гребеник, Т. В. (2011). Управління процесом громадянського виховання студентів вищого навчального закладу (дис. ... канд. пед. наук: 13.00.06). Суми. (Hrebenyuk, T. V.

- (2011). Management of the process of civic education of students of a higher educational institution (PhD thesis). Sumy).
5. Гриньова, М. В., Малаканова, Л. В., Сорокіна, Г. Ю. (2016). Управління навчально-виховним процесом: навчальний посібник. Полтава: ТОВ «Фірма «Техсервіс». (Hrynyova, M. V., Malakanova, L. V., Sorokina, G. Yu. (2016). Management of the educational process: a study guide. Poltava: TOV «Firma «Tekhservis»).
 6. Даниленко, Л. І. (2004). Управління інноваційною діяльністю в загальноосвітніх навчальних закладах : монографія. Київ : Міленіум. (Danylenko, L. I. (2004). Management of innovative activities in general educational institutions: monograph. Kyiv: Milenium).
 7. Єльнікова, Г. В. (2009). Розвиток адаптивного управління в освітніх системах. Імідж сучасного педагога, 8–9, 3–7. (Yel'nikova, G. V. (2009). Development of adaptive management in educational systems. The image of a modern teacher, 8–9, 3–7).
 8. Калініна, Л. М. (2008). Інформаційне управління загальноосвітнім навчальним закладом: системи, процеси, технології : монографія. Київ : Інформатор. (Kalinina, L. M. (2008). Information management of a general educational institution: systems, processes, technologies: monograph. Kyiv: Informator).
 9. Кондрашова, Л. В. (2006). Современный образовательный менеджмент в профессиональной подготовке студентов педагогических университетов. Вища освіта України. Додаток 3 (3 т.). Тематичний випуск «Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору». сс. 378–383. (Kondrashova, L. V. (2006). Modern educational management in the professional training of students of pedagogical universities. Higher education of Ukraine. Appendix 3 (3 volumes). Thematic issue "Higher education of Ukraine in the context of integration into the European educational space", pp. 378–383).
 10. Кондрашова, Л. В. (2014). Педагогика высшей школы: проблемы, поиски, решения. Кривой Рог: ЧНУ им. Богдана Хмельницкого. (Kondrashova, L. V. (2014). Higher school pedagogy: problems, searches, solutions. Kryvyi Rih: CHNU named after Bohdan Khmelnytskyi).
 11. Кремень, В. Г. (2005). Освіта і наука в Україні – інноваційні аспекти. Стратегія. Реалізація. Результати. Київ: Грамота. (Kremen, V. G. (2005). Education and science in Ukraine – innovative aspects. Strategy. Realization. The results. Kyiv: Gramota).
 12. Луговий, В. І. (2008). Управління освітою. Енциклопедія освіти: Академія педагогічних наук України. В. Г. Кремень (голов. ред.). Київ : Юрінком Інтер. сс. 944–945. (Lugovoi, V. I. (2008). Management of education. Encyclopedia of education: Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine. V. G. Kremen (Chief Ed.). Kyiv : Yurinkom Inter).
 13. Лукіна, Т. О. (2006). Якість підготовки управлінських кадрів як основа поліпшення якості вищої освіти України. Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору. Том 3. Київ, сс. 136–142. (Lukina, T. O. (2006). The quality of management training as a basis for improving the quality of higher education in Ukraine. Higher education of Ukraine in the context of integration into the European educational space. Volume 3. Kyiv. pp. 136–142).
 14. Ляшенко, О. І. (2005). Якість освіти як основа функціонування й розвитку сучасних систем освіти. Педагогіка і психологія., 1 (46), 5–12. (Lyashenko, O. I. (2005). The quality of education as a basis for the functioning and development of modern education systems. Pedagogy and psychology, 1 (46), pp. 5–12).
 15. Пасинчук, К. М. (2016). Управління якістю підготовки майбутніх фахівців з пожежної безпеки (дис. ... канд. пед. наук: 13.00.06). Черкаси. (Pasynchuk, K. M. (2016). Management of the quality of training of future fire safety specialists (PhD thesis). Cherkasy).
 16. Черняшук, Н. Л. (2017). Управління якістю підготовки майбутніх інженерів-педагогів в умовах магістратури технічного університету: монографія. Луцьк: Терен. (Chernyashuk, N. L. (2017). Management of the quality of training of future engineers-pedagogues in the conditions of the master's degree of the technical university: monograph. Lutsk: Teren).
 17. Elliot, I. (1993). Implications of classroom research for professional development. Professional development of education, Kogan Page.

18. Erikson, E., Joan, M. (1998). The life cycle completed. W.W. Norton & Company.
19. Hartley, D. (1994). Developed school management: the «Newdeal» in Scottish Education. *Journal of Education Policy*, 9, 139.
20. Houle, C. O. (1984). *Patterns of Learning. New Perspectives of Life-Span Education*. Francisco.

Kondrashova L. V., Kondrashov M. M. Management structure for professional training of future teachers in the university education system.

Summary. The article demonstrates the possibilities of managing the structuring of the content of professional training of future teachers as an important resource for increasing their level of professionalism. The concept of managing the structuring of the content of the training of future teachers for professional activity in the conditions of university education has been developed and the need for: a) updating and structuring of its content has been theoretically substantiated; b) development of methodical tools affecting the professional adaptation of students to creative mastery of the chosen profession; c) creation of a system of didactic tools that stimulate the activity and independence of future teachers. It is proven that the realization of the goals of professional training of students in the university education system involves a new structure of educational information, which combines the information-content and procedural aspects of the process of mastering a subject area of knowledge. Its assimilation involves not only memorizing the learned provisions, but also active actions to apply the learned material to solve practical problems.

It has been established that the management of the structuring of the content of professional training of students for pedagogical activities necessitates the introduction of changes: updating knowledge, skills and abilities and, based on them, stimulating the development of future teachers' professional qualities that ensure the effectiveness of their actions in the professional sphere of activity; selection of not only the main core ideas of subject knowledge, but also the specification of the principles on which independent cognitive activity of students is built; clear and concrete construction of the system of theoretical and methodical knowledge, which must be submitted for lecture processing; specification of types of independent activity and their elements.

Characterized tasks and management functions of the teacher in the educational process: planning, setting goals and objectives, choosing specific ways to achieve them; organization of training students for successful professional activity, ensuring the unity of all links of the educational process; management of students' educational work, implementation of various types of control of students' educational achievements with consistent correction of their actions to achieve the planned goals; feedback, i.e. regulation of decision-making by students; main directions of management: executive, cognitive-cognitive and emotional. It is well-founded that the content of the training involves the process of the student transforming himself into a resource of pedagogical activity, the shift of attention from educational information to the means and methods of his own thinking activity, the transformation of his own personality into a new subject of professional work.

Key words: management, content of professional training, management functions, management actions, management of content structuring, directions of management? unity of informational content and procedural aspects of the training content.